

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . 8 frt.
Félévre . . . . . 4 „
Negyedévre . . . . 2 „

Hirdetési árak:

A négy-hasábos petitsor
1-szeri felvétele . . . 7 kr.
2-szeri „ . . . . . 6 „
3-szori „ . . . . . 5 „
A három-hasábos „Nyilttér“
petitsor 10 krval számítatik.
Hirdetés-bélyegár 30 kr.

PÉCSI LAPOK.

Vegyes tartalmu lap.

Hirdetések felvételnek
Oppelik A., Schalek Henrik,
Haasenstein és Fogler,
Mosse Rezső bécsi; — Gold
berger A. B. budapesti; —
G. L. Daube és társa
M. frankfurti;
Haasenstein és Fogler
Steiner A.
hamburgi irodáiban.

Megjelenik hetenkint háromszor
és pedig:
vasárnap, szerdán és pénteken

Szerkesztőségi iroda hal-tér 5-ik számú házban. Hirdetések és előfizetések felvételi
irodája Ramazetter Károly kiadóhivatalában boltiv-közbeu a könyvnyomda mellett.

Egyes szám
Szerda- és pénteki kiadás 5 kr.
vasárnap 10 kr.

Pécs, 1882. febr. 18-án.

(D.) A tudományok irodalmi művelésének kisebb vagy nagyobb mérve legbiztosabb fokmérője valamely nemzet culturalis állapotának s egyuttal életképességének. A belletristikai termékek virágai a culturának, gyümöleseit azonban a tudományok terén mozgó elmeművek képezik. Virág nélkül csak kietlen az élet, gyümöles nélkül már létföltételeiben van megtámadva: s a mely fa gyümölesöt nem terem, kivágatik és tüzre vettetik. Ezt a tételt a képletek mezejéről a társadalmi élet terére átvive, ellenmondás koczskáztatása nélkül állithatjuk, hogy a mely nép az emberiség előbbrevitelére illeten gyümölesöket nem produkál, az meddő fa, mely culturalis feladatainak meg nem felelvén, az emberiségre nézve hasznavehetetlen s mint ilyen, nem méltó arra, hogy a létért folytatott küzdelmében a többi nép rokonszenves támogatással gyámolítsa s napjait meghosszabbítani segítse. Nem mondhatjuk ugyan, hogy a magyar nemzet a tudományos irodalom terén eddig elé általában meddőséget tanusított volna, ámbátor van elég ellenségünk, a ki eléggé elfogult e téren tőlünk minden eredetiséget megtagadni, de azt bizvást állithatjuk, hogy a tudományos tevékenységnek épen azon iránya, a jog- és államtudományok művelése tudniillik, a melynek felvirágzásához az új alkotmányos korszak megnyíltával a legvérmesebb reményeket s hozzá tökéletesen indokoltan kötöttük, tudományos irodalmi tekintetben épen ezen korszak folyamán nem csak nem lendült fel az óhajtott és joggal várt arányokban, hanem ellenkezőleg minden más tudományág között a legsajnálattaméltóbb tespedést, ha nem határozott visszaesést kénytelen constatalni. Pedig épenséggel nem mondhatjuk, hogy a nemzet egyáltalában semmit sem tett e jogos remény megvalósíthatására; azonkívül, ugyanis, hogy rendszeres törvénykönyvek s egváb törvényi intézkedések alakjában óriási jogi anyagot teremtett, — a jogi szakiskolákat is szervezni sietett: a budapesti egyetem dotatióját nagy arányokban emelte, a mi nagy mértékben vált előnyére ezen egyetem jog- és államtudományi fakultásának is; a kolozsvári akadémiából egyetemet alkotott s újabb állását biztosító garantiákkal vette körül; az országban egyebütt levő akadémiái jog-államtudományi facultásokat pedig az eddigi lycealis-féle szervezetből kiemelve, egyetemifacultások mintájára újjáalakította. Van tehát annyi jog- és államtudományi

fakultásunk, hogy három oly nagy államnak is, mint Magyarország, bőven kitelhetnék belőle.

De vajmi nagyot csalódnék az, a ki azon jámbor gondolattal biztatná magát, hogy a minő nagy jogi tanintézeteink száma, ép oly nagyot nyer általuk a nemzet jogi culturája is belterjüleg s hogy különösen ity nagy számú jogi felsőbb tanintézetek azon arányban teremtenének tudományos szakirodalmat is, a minő arányokban maguk ezen intézetek erigálva s illetve fentartva lettek.

Bármily jogi körbe tartozó kérdés igényeljen ugyanis tudományos alapokon nyugvó megoldást, a forrás, a honnan erre segédeszméket merithetjük, minden csak nem magyar. 1848. előtt az állapot más volt egészen! A hazai jogi tudományosság kezdete és vége, az alpha és omega: Werböczy Hármaskönyve levén, Huszty, Szegedy, Fleischhacker, Georch, Kelemen, Szlemenies, Kövy, Frank s némely más jelesek munkája minden kérdésre nézve megbízható iránytűt képezett. Jelenleg azonban, midőn ugy a közjog, mint a magánjog összes ágai az aviticus elemektől függetlenítve, Nyugat-Európa modern elvei szerint újból rendeztetek és még most is folytonosan rendeztetnek, sőt e feladat még a legközelebbi nemzedék vállait is fogja terhelni, — a midőn tehát a jogi intézmények benső természete és minden irányban való hatása végső elemzéssel mindenképen megállapítandók lennének, mielőtt azokat tételes törvények formájában a társadalom terén gyakorlatilag szervezzük: azon megdöbbenő tapasztalattal vagyunk kénytelenek az újjászervezés titáni munkáját véghez vinni, hogy azon intézetek, a melyek százezreit, hogy ne mondjuk millióit veszik igénybe, az amugy is szegény nemzet vagyoni erejének, a feladat megoldása körül csak alig nyujtanak számbevehető tudományos támogatást s hogy kénytelenek vagyunk folyton-folyvást a külföldről importálni azt, a minek belföldön való producálásának elvárására bennünket a nemzet anyagi áldozatai alaposan feljogosíthatnának. Rákfenéje ez az oktatásügynek, rákfenéje az egész magyar társadalomnak.

Hogy miképen lenne ez orvosolható, azt hagyjuk egyelőre függőben; ezuttal a bajnak csak legközelebb fekvő okára véljük fordítandónak a közfigyelmet, hogy ezzel egyrészt a közvéleményt tájékoztassuk, másrészt pedig általa a jövőben okvetlenül bekövetkezendő, mert bekövetkezni kellő reformoknak utját némileg egyengetjük.

Az emberek kétfélék. Olyanok, a kik hivatásuk magaslatáig felérnek s azt be is töltik és olyanok, a kik azt fel nem érik s azt ennélfogva be sem töltik. Igy osztályozandók a jogi felsőbb intézetek tanárai is. Vannak közöttük, a kik nem elégesznek meg mások eszméinek száraz elreccitálásával, hanem maguk is gondolkoznak, vagy legalább, mint a jó pap, holtig folyvást olvasnak s ha szerét tehetik, tanulmányaik alapján a tudományt irodalmi működés által előbbre vinni szent kötelességüknek tartják — s vannak közöttük olyanok, a kiknek hosszú tanári pályájukon egész olvasmányuk hirlapokból, irodalmi működésük pedig a havi nyugták aláírásából s legfőlebb, ha magukat megerőltetni akarják és garçonok, a mosó-czédulák írásából áll. Az előadás anyagához ott a legközelebbi kézikönyv; mentől vékonyabb, annál jobb.

Bajos dolog kívánni, hogy a ki nem tud arabosul, arabosul beszéljen. Nem is lehet ezért kívánni, hogy az, ki feladata magaslatára felérni vérbeli hibája miatt nem képes, oda mégis feljusson. Ezen körülmény mindazonáltal mitsem képes változtatni és nem is változtat azon szomorú tényen, hogy az efféle heréi hivatásuknak, azok működését is tervszerüleg elbéníthatják, a kik a hazai tudományosság érdekeire egész életüket szentelték — s hogy ezen herék eshetőleges káros befolyása első sorban magának a rendszernek közvetlen kifolyása, azon rendszernek, mely a jogi főiskolák nagy számát állítja föl s bennök a tanári létszám completálására természetesen gyakran olyan embert is kénytelen volt felvenni, a kinek kezébe minden inkább, mint könyv való.

Másod sorban azonban a hiba a jogi főiskolai tanári fizetések aránytalanul csekély voltában rejlik. A midőn ugyanis a főiskolai tanától az egész nemzet joggal követelheti, hogy a tudományyal lépést tartson s e czélből nemesak a belföldnek, hanem a külföldnek is legujabb irodalmi termékeit magának tetemes költségek árán megszerezze, a jogi- és államtudományi facultások tanárai csak annyi évi jövedelem élvezésére vannak szoritva, a melylyel állasuknak társadalmi igényeihez mérten csak azon esetben képesek magukat tisztességgel fentartani, ha lemondanak a minden emberre nézve legszentebb és legedesebb polgári kötelességnek, a családalapítás kötelességének teljesítéséről. Fokozódik gyakran e kóros állapot az által is, hogy a tanár activitási jövedelmei némely intézetnél a szerződészerűleg biztosított létfontartási minimum alá is szállíthatnak, vagy hogy az illető intézet ellen a fen-

tartásra kényszerített irányadó körök ellen-szenve folytán természetesen rendes támadások intéztek, úgy hogy a hallgatóság-nak ezáltal természetesen beálló csökkenése következtében a minimalis létfentartási jövedelem magától is alább száll. Ilyetén körülmények között, már önmagában is nagyon nehezen lehet azt kívánni, hogy a főiskolai tanárok kivétel nélkül megfelelő irodalmi tevékenységet fejtsenek ki.

Pedig kívánja a nemzeti becsület, kívánja a nemzeti culturrképesség kérdése, hogy a nemzet várakozásai e téren is kielégíttessenek. Ha pedig e várakozások a jelenlegi mostoha körülmények között megvalósulásra reménytel nem bírnak, kívánja ismét a nemzeti becsület s a nemzeti culturrképesség kérdése, hogy e célra nem vezető állapotoknak vége vessék. Minden emberi intézmény életrealóságát csak azon esetben lehet igenlően eldönteni, ha megfelel mindazon céloknak, a melyeknek megvalósítása érdekében az létre hozatott. Ha nem — úgy perczig se lehet haboznunk felette a lélekharangot megkondítani.

S így vagyunk a vidéki jog- és államtudományi facultásokkal.

A kérdés a jelenlegi költségvetés tárgyalása közben is felmerült s ily élesen formulázott a pénzügyi bizottságban és szóba hozatott már teljes ülésben is.

A mennyire lapunk hivatási köre engedi, mi sem fogunk késni a dolog szellőztetésével, — egyelőre azonban megelégedtünk a kérdés azon oldalának érintésével, a mely kimagasló fontossága daczára, eddigelé még megpendítve nem lett.

A polgármester ur tiszti jelentése.

— Hetedik közlemény. —

Köz- és magán-építkezések. A város közönsége által teljesített nevezetesebb középítkezési munkák a következők: A budai külvárosi templom átalakítása alkalmával ennek északi oldalán létezett és a tűzoltószerek elhelyezésére használt fészert

eltávolított; ennek helyébe a plébániatelek észak-nyugoti sarkán 575 frt költség-gel új fészert, és ezenfelül a plébánia használatára szolgáló istálló és kocsiszín újból építtetett. A szigeti külvárosi néptanoda épülete három teremmel bővített, és házmesteri lakás építtetett, mely munkálatok keresztül vitele céljából a szomszédos ház és udvar megvétetett; az egész átalakítási és építési költség a megvett ház vételárával együtt, 6083 frt 97 krt tett ki. — A Lakits-féle honvéd-huszár-kaszárnyában a régi rozszant istalók helyébe új istalók és ezzel kapcsolatban raktárak, altiszti lakások, iskolahelyiségek, kovácsműhely, börtönök stb., összesen 21.442 frt 58 kr. költséggel épültek, mely laktanya összes mellékhelyiségeivel a m. kir. honvédségnek, 25 évre kötött szerződés mellett, az illetékes bérek fizetésével, átadatott; a szerződés szerűleg kikötött bér pedig a befektetett tőke 6% kamatait, és ezenfelül az egész tőke is 18 év alatt törlesztve leendő. — Az 1880-ik évi november hó 21-ikén volt nagyobb mérvű földrengés következtében megsérült szigeti külvárosi plébánia-templom, valamint az úgynevezett krajczáros laktanya épülete helyreigazítottak. A városi mértékhatósági hivatalban a hivatal-szolga számára lakás készíttetett, és a balokányi tónál levő koresmaház újonnan felépíttetett. — Ezen most említett munkálatokon kívül a város összes iskolái és egyéb épületei jókarban tartattak és a mutatkozó szükséghez képest, tatarozva lettek. Az I. cs. kir. dunagőzhajózási társulat által fenntartott üszögű vasuti műhelyek a városba helyeztetvén át, ezek a siklósi utca végén, a pályaudvar déli részén felépíttetek, mi által városunk egy nevezetes gyári teleppel ismét gazdagodott, mely örvendetes esemény előnyei sokkal nyilvánvalóbbak, mintsem hogy ezekről bővebben szólni szükséges lenne. — Megemlíteték még, hogy ezen évben épült a m. kir. honvédség részére a város déli részén a 6000 ember befogadására alkalmas sátor-tábor, melyhez a szükséges területet a város közönsége adta, akként azonban, hogy az e célra vásárolt földek a közönség tulajdona maradnak, mely jog a város részére telekkönyvileg mint szerződésileg biztosítva van. A most említett tábor építési költségeiben a város a kívánt területen kívül még készpénzben 40.000 frtot és anyagban 800.000 db téglát, 3800 kmtr tölgyfát, 800 kmtr. kavicsot, és 200 kmtr murvát és 20 kútnak előállítását szavazta meg, és szolgáltatott

ki, mely hozzájárulás egész összege a megajált készpénzzel együtt, 46.416 frtra rug. Ezen nagymérvű áldozatot pedig meghozta városunk közönsége első sorban a m. kir. honvédség fejlesztése érdekében, s továbbá azon reményben, hogy ez olyn mű hasznos beruházás leendő, mely kamatait bőven meghozandja, s várakozásában nem is csalatkozott, mert a fentti hozzájárulás megszavazása után nemsokára egy helybeli vállalkozóból alakult társulat létesülvén, azon ajánlatot tette, hogy a város által megajált készpénz- és anyagokbani hozzájárulást kész a város helyett teljesíteni, ha a városi bor-, pálinka- és sörméresi, valamint a helypénzszedési javadalmak az 1880-ik évben fizetett árakban, 10 évre nekik átadatnak; ezen ajánlat azonban el nem fogadtatott, hanem azon határozat hozatott, hogy a nevezett javadalmakból elért magasabb bevételi összegek, ezen hozzájárulás törlesztésére fordíttassanak, mely határozat részben már keresztül is vitetvén, alapos kilátás van arra, hogy az egész hozzájárulás legfőlebb 6 év múlva a város pénztárának megtérítve leendő; a 6 év letelte után pedig a város pénztára mintegy 8000 frt évi bevételi szaporulattal gyarapszik, mi eléggé igazolja, hogy a tett beruházás nemcsak hogy nem volt a város pénzével való könnyelmű gazdálkodás, hanem ellenkezőleg igenis hasznos és gyümölcsöző befektetés, melynek elmulasztása, eltekintve a városi közönségre háramló közvetett nagy előnyöktől, valóban nagy kár lett volna. — Épült végre a táborról nyugotra eső úgynevezett alsó-megyeri dülőben, a kincstár által kisajátított területen, a honvédség számára egy 150 löállással bíró lövölde is, mely — eltekintve a mondott telep használatával járó és a szomszéd tulajdonosokra felette terhes nehézségektől — a maga nemében páratlan műnek mondható. A most elősorolt munkálatok tényleg keresztül vitettek, s emellett a szükséges előmunkálatok megtétettek a következő s a közel jövőben keresztül viendő munkálatokra nézve, u. m. a Megyeri-malom megvétele s ennek kapcsán a lefolyó vizeknek már elodázhatlan rendezése, a reáliskola, a belvárosi elemi és felső polgári leányiskola, a katona-kórház felépítése, továbbá az új beszállásolási törvény folytán a városi laktanyákban eszköz- és pótlék-építkezések, a kilátásba vett szegény- és dologház, a szig. külv. plébánia-templom kijavítása és a hiányos vízvezetéknek a jelenkor igényeihez mért, új vízvezetékkel leendő pótlása, új és a mai kor kö-

Tárcza.

Egy leányka halálára,

ki nekem unokahugom volt s kinek emléke szivemben örökre élni fog. *)

— Byron. —

Beállt az est s a nyugtalan zephir
Nem lengi át a cziprus lombjait;
Hozom virágaim: te pusztá sir,
Hogy feldiszítsem drága hantjaid!

E szűk üregben sorvad hát szived!
A drága sziv: halál prédája lett,
Óh szörnyűség! pedig veréseit
Még most is érzem az enyém felett.

Ha ismersz irgalmat sápadt halál,
Ne dúld fel lánykám égi bájait!
Óh irgalom, meglásd hálás leszek:
Keblembe fojtom szűm panaszait!

De mért sírok? Nem szállt-e szelleme
Vakító fényű régiókba fel?
Hol körbe fogják angyaltársai
S érénye megtisztult öröme lel.

*) E leányka Parker Margit: egy tengernagy leánya volt, a költő egyik ifjúkori szerelme, ki 15 éves korában sorvadásban halt meg.

S melynek lakója lön a szende lény:
Ne sérted óh halandó az eget;
E hit legyen balzsam szived sebé,
Melytől idővel lassan béheged.

Feledd szivem a tünde bájokat
Emlékbe tarsd a szűz érényeit,
S mindannyiszor ha rá emlékezel,
Csaljad szememre leghőbb könyveit.

I saw thee weep . . . .

— Byron. —

A drága csepp: mely ott rezeg
Szemed sugárain,
Nem könny, a regg harmatja az
Ibolya szirmain.
Még csillogott gyűrűd imént,
Zaphirja fényt lövelt,
De elveszté tüztét, midőn
Ajkad mosolyra kelt.

Mondd leányka; láttad a napot
A terhes kék egen:
Midőn sugára áttör a
Borongó fellegen?
Ajkad mosolya ily dicső
Sugárt áraszt reám,
Ne vedd le hát tekinteted
Szivemről, szép leány!

Mihálkovicz Arpád.

A „kandalló“ mellett.

— Asszonyom, kegyed kérlelhetlen, miként a sors maga. Regéljek! de hát miről, honnan vegyem a mesék bűvös-bájós világára szóló, a költészet által láttamozott utlevelet: a phantasiát? Hiszen a poesis rózsaszínjét befedte a gépek szénpora; villamos világítás mellett, gőzerővel haladó századunkban az ábrándos poéták egyetlen hű barátnője, a „szende luna“ sem egyéb, mint egy szerencsétlen bolygó, mely lopott fényével, ha akar, ha nem, minden 28 nap s nem tudom hány óra, percz és másodpercz alatt földünket megkerülni kénytelen. És a tudomány nem vett-e el tőlünk a „lány zephirt“, a „kedves csermely“ hűs vizét, a phisica prózájával elemeire szedve mindent... Haragos szeméből látom, hogy nincs kegyelem számomra, ígéretemet be kell váltanom, de bár kezdhettém így, „ülj mellém a kandallóhoz, fel van szítva melege.“ De hol a kandalló!? E meidinger-kályha mellett a tropicus égálj hőségét és Szibéria hidegét felváltva élvezem. Mi volt ez... ásitás? Asszonyom, a bevezetés mindkettőnkre biztató. Tehát mesélek. Jó lesz az „aranyhaju tündér Ilona“ vagy „Hófehérke“ története? Még sem, amaz eszembe juttatja, hogy mily kevés való van egy hajfonatban, ez pedig a ravissanteot és az eau de princessint. Ah! pardon, feledém, hogy hölgy társaságában

vetelményeinek megfelelő házzszámzás. Itt mondani sem kell, hogy mindezen teendők a városi mérnöki hivatal munkával túlhalmozzák, úgy hogy a támadott igényeknek megfelelően csakis folytonos erőfeszítéssel is elég képes, s hogy már nincsen messze az idő, midőn ezen hivatal újbóli szervezése szőnyegre kerülend, mire nézve a főmérnök javaslatát már be is nyújtotta, mely azonban költségkímélés szempontjából mindeztideig tárgyalás alá nem vétetett.

Magánépítkezések. Magánépítkezés történt a lefolyt év alatt összesen 41, melyek közül 6 esetben nagyobb szerű új ház, 35 esetben pedig lényeges átalakítás és pótlépitkezés vitetett végbe. És itt tán nem lesz érdektelen egy rövid visszapillantást vetni a lefolyt évtizedben (1870—1880) történt magánépítkezésekre, melyeknek adatai a következők: Épült a lefolyt évtized alatt a város területén egészen új vagy csak részben új ház, melyek után a m. kir. pénzügyi hatóság adómentességet engedélyezett, összesen 304, melyek után az adómentes házbérlő jövedelem kitesz 64466 frtot, az elmaradt államadó pedig 10314 frt 58 krt., az elmaradt városi pótladó pedig egy évre 2888 frt 8 krt. Viszonyítva az új házak 364-re menő számát, a város területén levő 3197 házhoz, kitűnik, hogy egy tizedrész új házból áll, mi mindenesetre örvendetes jelenség, mely magyarázatát azon nagy fontosságú körülményben leli, hogy városunkban az adómentes új házak nemesak az állami, hanem a községi pótladó alól is mentesítvők, nem úgy mint más városokban, hol a községi pótladó az új épületek után, habár azok az állami adó alól mentesítvők is, kivettetik és beszédetik.

Hogy áll az iskola-ügy Pécsen?

(2-ik közlemény.)

Az iskolák évi jövedelme az előző évben 46695 frt volt, a szóban levő évben 47564, és így emelkedett 859 frttal; ugyanily arányban állott a kiadás is. Ezen kiadási tételből a város terhére esik 28645 frt, s ha ezen összeghez hozzáadjuk azon összegeket, melyeket a város a püspöki joglyceum, a főreáltanoda, a német-üröghi iskola és Rudolfineum árvaházra kiad, ezen összeg 36.785 frtra rug; ezen összegbe azonban nines betűdva azon kiadás, melyet az iskola-épületek évi használata, fenntartása vesz igénybe. Ha már most figyelembe vesszük, hogy a város 1880. évi állami egye-

nes adója 307.421 frtot tett, kitűnik, miként tisztán népnevelési célra az állami egyenes adó 10-33% fordított, egyéb kulturális költségeket és főnőbb jelzetteket is felszámítva, az állami egyenes adónak 11-96%-ka használtatott fel. Ha figyelemre méltatjuk, miként a város 1880. évi bevétele 270.158 frtra előirányoztatott, ebből azonban tényleg csak 25.454 frt folyt be, amint ez az évi zárszámadásból látszik, tisztán népiszkolai célokra évi jövedelme 12-47% százalékát az összes kulturálcélokra pedig jövedelme 14-41% százalékát adta.

Iskolailag kezelt könyvtár tisztán tankönyvgyűjteménnyel volt a belvárosi, szigeti külvárosi, a nőzárda, izr. felekezeti iskoláknál; iskolai népkönyvtárak voltak a pécs-belvárosi, a nőzárda, a pécs-bányatelepi társulati magán- és az izr. felekezeti iskolákban és pedig a belvárosiban 100 kötet magyar, a nőzárdában 420 kötet német és francia, a pécs-bányatelepi magániskolában 1951 magyar, német, tót, cseh, és az izr. felekezeti iskolában 581 magyar és német nyelven összesen 4 iskolában 2654 kötetnyi munkával. A rajz és női kézi munka minden intézet megfelelő osztályában, valamint a házi ipar a belvárosi és bányatelep-társulati magániskolában — ez utóbbi helyen a selyem-tenyésztés is — tanított. A szükséges rendtartási naplók minden tanintézetben pontosan vezetettek.

Az oktatási és nevelési eredmény a községi iskolákban: a) Belváros: az összes osztályokban dicséretes eredmény érte el, kivéve az 5. osztályt, ez azonban időközben tanítót cserélt, ki is ideiglenesen lévén alkalmazva, működése eredményéről ezúttal nem szól, minthogy az csak a véglegesítés alkalmával leszen véleményezendő; ezen intézetnél a rajztanítás is szép eredménnyel eszközöltetett, a zene tanítása azonban reformálandó volna. b) A szigeti külv. iskolában egy pár gyengébb osztályt leszámitva, szintén dicséretes eredmény volt. c) A sörház-utcai és vámház-utcai iskolákban az eredmény a törvényes várakozásnak megfelelt; az előző évben észlelt hiányok is orvosoltattak s Szigriszt Krisztina osztálya is javult. A nőzárda leányiskolája szintén haladást mutat, habár egyes fiatalabb tanerők még nem bírnak azzal a gyakorlati készséggel, mit csak a több évi működés képes felmutatni. Az izr. felekezeti iskola eredménye is dicséretes szorgalomról tanuskodik, habár itt a vallási tárgyakra sok idő fordított, holott a tanulók értelmi fejlesztése

kiváló figyelemre volna méltatandó. A több népiszkolai tanintézetek nevelés- és tanítási eredményei is megfelelték a jogos és törvényes várakozásoknak. Még a Dunagözhajózási társulati iskolákról meg kell említeni, miként a kötelezett tantárgyakban felmutatott dicséretes eredmény mellett, a magyar nyelv tanítása is oly módon kezeltetett, miként a hat évet járt tanulók a magyar nyelven olvasni írni, beszélni, s a tisztán magyar községekben magyarokkal érintkezni, társalogni, szóval gondolataikat e nyelven kifejezni minden nehézség nélkül képesek. Most pedig az iskolaszék mint helyhatóság működéséről meg kell jegyezni: Az iskolaszék ez év folytán tizenegy gyűlést tartott, és 200 ügyet intézett el, melyek közül nevezetesebbek a következők: 1) Szombathy Károly belvárosi 5. osztályu tanítót, valamint később Krause Nándort, a sörház-utcai iskola igazgatóját nyugdíjazta, és helyüket két évre ideiglenesen tanítókkal töltötte be. 2) A szegény iskolás gyermekek felruházására 1400 frtot, az izr. felek. iskolának hasonló célra 130 frtot adott. 3) Intézkedett, hogy a polgári leányiskola az 1881/2 tanévre megnyitott, egyelőre ugyancsak bérhelyiségben, de intézkedett, hogy mielőbb építeni lehessen a célnak megfelelő iskolaépületet a volt püspökkerti telken. 4) A szigeti külvárosi iskola részére természetrajzi (Schuber-féle) és természettani (Calderoni) tanszereket megszerezte, valamint a belvárosi iskola részére a Gönczy-féle térképet a VI. osztály használatára. 5) Intézkedett, hogy a mohács-pécsi vaspálya-társaság üzletvezetőségének műhelyeiben dolgozó iparos inasok ismétlő iskolába járjanak. 6) Intézkedett, hogy a házi ipar Mihálovits és Nik Józsa vezetése alatt ez évben is gyakoroltassék. 7) Az ipariskolák szervezése által felmerült 1300 frt mikénti fedezéséről gondoskodott. 8) A felső vámház-utcai iskolánál a 3 fősztály szerveztetett, minthogy a bányatelepi községi iskola beszünttetett és az előbb itt járt növendékek ezen iskolába járni köteleztettek. 9) A sörház-utcai iskolának két tanteremmel leendő kibővítése elhatározott és egy 3-ik osztály ideiglenesen szerveztetett is; de fontosabb ennél, hogy a belvárosi községi iskola újból építése elhatározott. 10) A nyomdászok saját helyiségökben, a nyomdászok körébe eső tárgyak elszájtathatása céljából ismétlő-iskolát szerveztek az iskolaszék közbejöttével. 11) Az iskolai költség-előirányzat 28.000 frt 84 krral elkészítettet. 12) A polgári iskola ré-

vagyok és hál' Istennek, még a nők iránti lovagiaság muzeumba nem került. Tehát....

Élt egyszer a mesés Indiában egy hatalmas herceg. Palotája tündéri fényűs kincstára aranyrudakkal tömve volt. Azonban a herceg mind e mellett magát felette boldogtalannak érezte, mert leánya, a szép Auda hercegnő, a tudósok előtt ismeretlen baj miatt nagy beteg s gyógyulásának feltétele egy nap-, egy hold- és egy csillagfényből szőtt ruha volt. Hasztalan ajánlta fel egész kincstárát a herceg, nap-, hold- és csillagfény szabóollónak meg nem hajolt; míg egy napon egy egyszerű mesterember a kívánt pompás ruhákat meghozá. A hercegnő azonnal meggyógyult. Kiváand mindenem, szól a túlboldog herceg. Az eszélyes szabó bókolva nyújtá át a számlát. Mi ez!? — szolt rémséges borzalommal a megtisztelt — 167 frt 50 kr. három tarlatán ruháért....

— De uram! az indus herceg mesés gazdságáról megfeledezett?

Igaza van, átkozott próza! saját bajaimra gondolék. Indiában nines szerencsém, hagyjuk el tehát e csodás országot s kövessen asszonyom Bagdába, a kalifák városába, hol egykoron századok előtt élt egy varga... Ne mosolyogjon, egyetértek kegyeddel, regéhős és egy varga. A választás exotikus, azonban tiszteljük a tisztas ipart. A mi hö-sünk szegény volt, mint a templomegere. Egy napon nagy búsan állt műhelye előtt

s Allah nevét szaporán hangoztatá, midőn az arra menő kalifa megszólította kérdező bánaða okát. Oh nagy próféta — felelt — a szegénység nyom, megfizetni még adóm sem tudom..

— Hogyan te szegénységről panaszkodol s nődöt leányoddal az utolsó párisi divat szerint rembrand-kalappal fejkön, a corsón nap-nap mellett sétálni látom...

— Uram! Ön javithatlan, rembrandkalap és Mahomed!

— Asszonyom, kegyed e tévedés oka, avagy tehetek-e én róla, hogy rembrandkalappal feledni nem tudom.

Szívem Európába visszahúz, el tehát Ázsiával kalifástul együtt. Regém a dicső lovagkorban játszik, hol a kereszt a félholddal harczban állt. Sziklás bérczetön épült büszke várban élt Bruno gróf bájos leányával: Idunával, kiért két hősi szív: a Reinold és Szigfriede lángola. Reinold volt a viszontszeretett. De, oh kaján sors — Reinoldot harcra hívá a bajnoki kötelesség. Az elválás keserveiről hallgatok. Midőn hosszú idő múlva Boszniából — pardon — a keresztés háborúból megtérem, Szigfriede karjai közt találta Idunát. Asszonyom, ez már a keresztés háború idején is „rég történet“ volt. — Reinhold ádáz bosszút esküvék, párbajra hívta a gaz esábitót. Rémséges jelenet! öldöklésre készen a két lovag 200 lépésnyire kiállt, kezökben élesre töltött pisztolyok...

— Uram! az ön Reinholdja pisztolyai-val nagyon is modern keresztés vitéz.

— Igaza van, Reinholdom nem találta fel a puskaort, e dicsőséget unokáinak hagyá.

— Tehát mégis Reinholdé lett Iduna?

— Nem! hősiünk egy milliomos szódaviz gyáros leányát vette nőül... Bocsánat, Reinhold történetét össze téveszém X. bárójával, ki a champagne okozta deficitet a szódaviz árával fedezte.... Láthatja asszonyom, a régék világa nem nekem való; félre tehát a mesével, a mit elbeszélendek, az igaz történet, és pedig hazai s így nem kell fél-nem, hogy Indiában vagy Bagdában a honvág megzavar.

A nemzeti ébredés korában élt, hogy hol, az mellékes dolog, egy öreg ur, valódi tisztas alak a régi jó világból, szemében a jól megőrzött ifjú lánggal, mellén az aggkorédes zászlója: rengő ezüst színű szakál.

Ily alak ritkaság ma már, megvénülni senki sem akar, holott a gyermek is öregnek születik s 18 éves korában világtájdalomteli, 20-ik évében blazirt. E bölcselkedések untatják — nemde asszonyom? Jöjjön tehát velem a magyar theatumba, hol a „Csalódások“-at játszik Kisfaludytól, ott látjuk jó öregünket, ki derekasan mulathatott, mert a jókedvű nevetésbe elfáradván, békés mosolylyal tisztas arcán, két kezére hajtva ősz fejét.... aludott. És aludott soká, év-

szere egy phisharmonika beszereztetett a sikeresebb énektanítás tekintetéből. 13) Az iskolai leánytanulók részére a kézi munka tanítása tekintetéből, a munkához szükséges anyagoknak városi költségen való beszerzése iránt intézkedés történt, hogy így emiatt a leánykák anyag hiányában a kézi munka megtanulhatóságában hiányt ne szenvedjenek. A házi ipar terén Mihálovits a kefekötés, Nik Józsa a szalma- és gyékényfonás terén mutattak fel sikert.

Ujdonságok.

A holt napi városi közgyűlés tárgysorozatának fontosabb tárgyai: Helypénzszedési jog haszonbérlete iránt. A hegyrendőrségi szabályrendelet. Az 1881. évi zárszámadási kivonat. Az aradi vértanúk emlékszoira iránti ügy. A zálogházak és a kézizálogolásokkal foglalkozó pénzintézetek e tekintetbeni üzletének végleges rendezése, s a városi zálogház felállításának elejtése tárgyában pénzügyi bizottsági és tanácsi jelentés. Előterjesztés, hogy a mértékhitelítő felügyelői állomás választás utján betöltése elrendeltesék.

Megyéneknek az országgyűléshez háztartása, és az első osztályban leendő soroztatás iránt intézett kérvénye a többi kérelmező megyék folyamódványaival együtt, nem mint a kormány javaslata a pénzügyi, hanem az országgyűlés közigazgatási bizottságához utasított tárgyalás végett.

A baj utóhatása. Emlékezhetnek olvasóink arra, hogy a zürichi kereskedők jöttek először rá az innen kikerült vörös borok fuxinozására, s hogy a zürichi kormánytanács mily erélyesen lépett közbe. De nem elégedett meg az akkor felmerült eset üldözésével, hanem a közegészségügy és a kereskedői hitel megóvása érdekében jónak találta az 1876. évi december 10-én hozott a közegészségügy és elemi cikkek elárúsítására vonatkozó törvénynek a borüzletre vonatkozó részét pótolni, és így egy 8 pontból álló szabályrendeletet alkotott, mely szabályrendelet pontosan körülírja, mi értendő az üzleti forgalomban bor alatt, miként különböznek a bortartalmu, vagy a borhoz hasonló italok az ugynevezett műbor; megtiltja, hogy a fehérbor egyáltalán megfestessék, vagy a vörös bor színe megváltoztassék még egészen ártalmatlan szerekekkel is elrendeli, hogy a kereskedőnek kötelessége a vevő előtt vagy nehézményezés esetére a bíróságoknak kijelenteni, honnan, mely időből származik a bor,

tizedeken át, álmodva szép hazáról, nemzeti viseletről, régi jó erkölcsökről... a midón tus, nagyriadó, dobpergés ébreszti fel. Széttétekint, a házban mindenki oly idegen, a páholyokban bájos fiatal leánykák, lent földszinten ifjak tömege... egy sem ismerős. És a színpadon mit lát a kulturától visszamaradt öreg? Miss Lazot merész ruházatában. Ez több volt az elégnél, a házból kifutott. Kifutott Isten szabad ege alá, melynek civilisatiótól ment csillagait örömmel üdvözlé s kéjjel szívá az üde levegőt. Abrándjaiból léptek zavarák fel. „Ne kísérem haza öreg ur“ susogá az ujonnan jött. A megkérdezett undorral tekintett a kérdőre s szó nélkül ment tovább, míg mögötte a megvetett sylphid kacaja hangozék. Borús gondolatok közt ért haza öregünk, lefeküdt és aludott tovább, álmodva szebb világról....

— Asszonyom! Kegyed öregünk példáját követé, elaludt. Beismerem, unalmas volt e sok beszéd, mert benne több a való, mint a poezis. Vigasztal azonban, hogy nem a legrosszabb olvasmány az, minek eredménye egy csendes álom.

Jó éjszakát!

Filemon.

köteles a hordókon a bor minőségét vagy az utánzótt bor keverékét jelezni stb. Érdekesnek találtuk ezt felemlíteni, azért mert e szabályrendeletnek alkotására éppen innen szállított borok adtak okot, másrészt szolgáljon tájékozásul a jövőre.

Dynamit-házalás. A bányamunkások tudvalevőleg bizonyos mennyiségű dynamitot, gyutocsokat, s egyéb robbantó szereket kapnak a teljesítendő szénmunkálatokhoz; így megtörténik, hogy a legnagyobb ellenőrzés mellett is egyesek a kezükre adott mennyiségnek egy részét elikkasztják, és azt kisebb ily robbantószerke elárúsítására nem jogosult szatócsoknak adják el, ezek ismét oly kereskedőkhöz küldik, kik ilyet tarthatnak. Megtörtént, hogy az összeszedett robbantó szereket egy inasra bízták, ki azt egy zsákban cipelve a nagyobb kereskedésekben kínálgatta. Mily borzasztó szerencsétlenséget idézhetett volna elő egy véletlen botlás, mely vagy meglökés által is, senkinek eszébe nem jutott. Felhívjuk a rendőrség figyelmét, hogy ez irányban a kellő ellenőrzést gyakorolja, tekintsen azon helyekre is, hol az elárúsítás engedélyezve van, hogy azok az előirt szabályoknak megfeleljenek-e.

A nőegylet közvacsorája holnap fog megtartatni s azon érdeklődésből ítélve, melyet ez estély már hetek óta keített, nagy látogatottságnak is fog örvendeni; a nőegylet fáradhatatlan tevékenysége és buzgósága meg is érdemlik a legkifejezettebb elismerést, a mint közhasznu működését minden irányban rokonszenv is kísérel.

A belvárosi templom belső renoválására kiadott gyűjtő iver szép sikerre nyujtanak kilátást, már eddig 1000 frtnál több iratott alá és így az új festés és aranyozás már a közel tavaszra megtörténhetik. Csak dicsérni tudjuk azok buzgóságát, kik a már külsőleg helyreállított és városunk egyik legszebb templomának bensejét arányba igyekeznek hozni a külső díszszel.

A f. é. adófelszólamlási bizottság elnökül Nádossy Kálmán megyei bizottsági tagurat, alelnökül pedig Krasznay Mihály városi biz. tag urat nevezte ki a m. kir. pénzügyministerium.

Színházunkat a jövő téli színidényre ismét Bogyó Alajos ur nyerte el, vagyis minden pályázat mellőzésével a színügyi bizottság vele kötötte meg a szerződést. Amint értesülünk a súlypont nem az operák, hanem az operettek lesz fordítva, bár időnként operák is fognak előadatni. E kérdéshez tü-

zetesen hozzá szólunk, most mégis annyit már megjegyzünk, hogy részünkről elhibáztottnak tartjuk, ha mind az opera mint az operette fenntartatik, mert annak keresztülvitele teljesen lehetetlen, ezt megmutatta az idei idény is, midőn az operette előadások oly silányak, hogy azokat élvezni egyáltalán lehetetlen; de ismét oly nagy társulatot kell tartania az igazgatónak mint most, és így kényszerülve lesz velük oly szűkkelően bánni, mint most. Ha az operai jobb erők elmennek, feltétlenül szükséges, hogy az igazgató a drámai társulatot is teljesen reformálja, mert ha kimélettel vagyunk is a magyar színügy érdekében a jelen állapot iránt, azt még egy évig tünni a közönségnek bizonyára semmi kedve sem lesz.

Szép vonás. Az árverés már ki volt dobolva, a bírói küldöttség a helyszínén, vevők is jelentkeztek s ezek között Schwarz J. főutcaiz zsbárus; egy szegény családnak mindenféle czók-mókja lett volna elárverezendő. A családtagok kétségbeejtő siránkozása annyira meghatotta Schwarz ur szívét, hogy a felperes követelését mindenestől kifizette; az ingóságokat az elköttyavetyéléstől így megmentvén, az adósnak egy havi időhaladékat adott, hogy neki a kifizetett összeget kamat nélkül megfizesse. Annál szivesebben említjük meg e szép tényt, mert Sch. ur már több ily jót cselekedett.

Apró hírek. Bu k á s o k. Krautzsak Gusztáv bórkereskedő és Weiler Armin szatócs megbuktak, előbbi maga kérte a esődöt. — A d a l á r d a választmánya holnap vagy kedden ülést tart, melyen végleg megállapodik az ötös bizottság elaboratuma felett. — A pécsvárad i Nádassd felé vezető országuton egyik köhid, mely alig 10 év előtt építettett, oly rozszant állapotban van, hogy annak azonnali helyreigazítását felette kívánatosnak jelzi egyik tudósítónk. — B a b a r e z községe azon fáradozik, hogy nagyközséggé alakuljon át; Kölked községe ebbeli kérelmét visszavonta. B a t y u b á l t rendeznek Szigetváron márczius hó 4-ikére. — S i m á n s k i B ó d o g ur kuruzslási vétségi ügyében a folytatólagos tárgyalás márczius hó 18-án fog a járásbírósnál megtartatni. — Az I. és II. oszt. kereseti adó kivetési lajstromok nyilván tartása e hó 19-től 26-ig történik. — Carlo M a t i o z z i általunk már jelzett állatseregletét, megelőzi Prohaszka ur állatsereglete, mely e napokban már megérkezik. — A nőegylet a casino terem átengedése iránti kérvényét visszavonta. — N é v m a g y a r o s i t á s. Traiber Gyögy ur vaskereskedő nem mint

a hajótörött az árboczfát, mely őt a vízszínen képes tartani. Rendes körülmények között két ember is alig bírta volna felemelni; ő a falhoz vonszolja s rátámasztja.

Azután kezei és térdei segélyével fölmászott a fal tetejére, de ide érkezve, nem volt elég ereje, hogy maga után vonja a gerendát s a másik oldalon lebocsássza.

Darab ideig szédülés fogta el, elkábult, behunyta szemét s úgy tetszék neki, mintha lángtenger csapkodna körülte.

Egyszerre eszébe jutottak összezsavart vászondarabjai s odafutott azon helyre, hol azokat lógni hagyta; de oly jól kötötte oda másik végöknél fogva, hogy nem ránthatta le a tégláról, mely azokat tartotta.

Benvenuto kétségbeesetten kapaszkodott a kötelékekbe s minden erejéből rángatta abban a reményben, hogy elfognak szakadni. Szerencsére, a négy csomó egyike kioldódzott s Benvenuto magával rántván két ölnyi kötél darabot, hanyatt esett.

Többre nem is volt szüksége; örömtelten s új erővel kelt fel; újra fölmászott a gerendán, másodsor is felhágott a falra s a gerenda végére odakötötte a vászonkötelet.

Lecsúszván a kötél végéig, hiába kereste lábaival a talajt; lenézve azonban, csak hat lábnyi távolságra látta magától; elereszté tehát a kötelet s a földön volt.

Ekkor lefeküdt egy kissé. — Ereje ki volt merülve, lábairól és kezeiről le hám-

Ascanio,

Dumas Sándor regénye.

Franciaia eredetiből fordította:

dr. Daempff Sándor.

III.

D e d a l u s.

(Folytatás.)

— Uram! Uram! fohászkozott magában, segíts, mert ime én is segíték magamon. S imája végeztével lefelé csuszott, kezeivel tartózkodva s ekképen nem gondolva térdével és homlokával, melyeket időről-időre a fal megsebzett, lecsuszott egész aföldig.

Midőn a földet lábai alatt tudá, örömezt s kimondhatatlan önértet dagasztá keblét. Fölnézett a szédítő magasba, melyet elhagyott, s ezt nézdelve, nem tarthatta magát, hogy halk hangon ne mondja: „Ime szabad vagyok!“ A remény ezen érzete azonban rövid ideig tartott.

Hátrafordult s térdei inogni kezdettek: előtte egy ujonnan épült fal magaslott, egy fal, melyre nem számított; el volt veszve.

Minden megsemmisülni látszék előtte s kétségbeesetten a földre rogyott; de esésében egy kemény tárgyba ütődött: hosszú gerenda volt; a meglepetés és öröm gyöngye hangját hallatá; meg volt mentve.

Oh, nem tudja senki, hogy az emberi élet egy percze az öröm és remény mennyi változatát foglalhatja magában!

Benvenuto megragadta a gerendát, mint

jeleztük Hajtósira, hanem „Vasváry“-ra kérte változtatni.

Időjelzés. A budapesti időjelző állomás értesítése. Délkeleten változó felhőzet, éjszaka nyugaton többnyire borús idő várható, helyenként csapadékkal. —

Belföldi hírek. A országgyűlésen még nem fejeztetett be a vallás és közoktatásügyi miniszterium költségvetése és ha a javaslaton változások nem történnek is, érdekes viták folynak, különösen a függetlenségi párt vesz részt abban. Irányi Dániel azt indítványozza, hogy a színházi darabok a rendőrség ellenőrzése alatt álljanak közérkölciség tekintetéből. Az erkölcs-telen irányú darabok elleni felléptét általánosan helyeselték, de az ellenőrzés iránti indítványa nem fogadtatott el, mert ez a szabadság korlátozására cenzurának vehető. — A felkelésről csak annyiban írhatunk ma tudósítást, hogy a több napi szünetet egyes lapok titokzatos csendnek, mások örvendetesnek jelzik. Most Szerajevóból terjesztenek rémhíreket és a néhány napi szünet alatt idő van a Bosna fővárosa védtelen állapotáról értekezni.

Külföldi hírek. A párisi tőzsde még folyton az utolsó krízis utóhatása alatt áll, a börzét most komolyan nyugtalanítja az, hogy Olaszország mindenütt aranyat vásároltat. Az osztrák képviselőházban a költségvetési vita folyik; a baloldal rendkívül hevesen támadta a kormányt, és oly botrányos jelenetek fordultak elő, melyekhez odaát alig vannak szokva. Szerbia állítólag figyelő hadtestet állít fel a bosnyák határra. Francia és angolországnak az egyiptomi kérdésre vonatkozó együttes jegyzéke már átadatott a hatalmaknak, e jegyzék a status-quo fenntartását ajánlja. Londonból írják, hogy ott Oroszágnak közép-ázsiaián legújabb műveletei igen rossz vért szültek.

Vegyes hírek. Új lap. Megjelent Szombathelyen a „Dunántúl“ politikai, közgazdasági és társadalmi lap, a függetlenségi párt közlönye. Tartalma lehetőleg változatos, tárczájában közöl eddig nem ismert néhány levelet Ihsz Dánieltől. — Munkácsy Mihály, tegnap érkezett Budapestre; a kitűnő művészt oly ünnepélyesen fogadták, mely valóban fejedelmi, ha Bécsben általános hódolatot keltett, Pesten a lelkesedés annál még fokozottabb, szívélyesebb. Könnyen lehet, hogy a nagymestert városunkban is üdvözölhetjük, mert a művész neje csak legközelebb is megígérte az

itteni rokonoknak, hogy őket meglátogatják. — A Duna oly kicsiny, minőre évtizedek óta példa nem volt, most még mindig apadásban van, úgy, hogy ha nagyobb esőzések nem állnak be, a hajójárásról egyelőre szó sem lehet. — A budapesti népszínház legújabb ujdonsága a „Hoffmann meséi“ operette, melyet Várady Antal jeles költőnk fordított le, e darab arról is nevezetes, hogy a bécsi ringszínház ennek előadásakor égett le.

Egy meglepetés.

— Amynator G. elbeszélése. —

(3-ik folytatás.)

— Hogy nagybácsinknak ajándékozzuk a két székét vagy sem, nekem tökéletesen mindegy. De én elkészítettem a tábornok részére egy kályha-ellenzöt, neje számára egy névjegytálcát, Klára néninek egy jegyzőkönyvet, ezeket megcsináltatni okvetlenül szükséges, kell, hogy atyám megengedje a hozzájuk való kézművesi munkálatokat.

— Nem fogja megengedni.

— Akkor a karácsonyestét ágyban fogom tölteni.

— De talán nem akarod atyád egy szeszélyét annyira szívedre venni?

— Legkevésbé. De betegnek tettetem magam, hogy tisztességes oka legyen a visszavonulásnak.

A bárónő homlokán csókolta a leányt és elaradó boldogsággal így kiálta fel:

— Boldog vagyok! Te vagy az én valódi gyermekem. Így érezek én is! De ne nyugtalanodjál, atyád akarata nem fog győzni, majd találunk időt és módot meghusítani. Bizzál csak bennem, mi nem fogunk a világ előtt szégyenkezni.

— Nem, nem fogunk, mondá hevesen Tekla. A barátnőim részére szánt apró ajándékokat zsebpénzemen vettem, ezek felett talán csak szabadon rendelkezhetem.

— De kedvesem, miért veszed a dolgot oly komolyan? vigasztalá Erzsike. Nekünk nem kötelességünk ajándékokat osztogatni vagy vendégeket hívogatni — ebben bizony igaza van papának. A kényszerített ajándék nem is ajándék; ha papának nincs pénze, legyünk vigán anélkül, ne szomorítsuk még jobban szegényt.

— Hallgass Erzse! kiáltá szigorú hangon a bárónő. Így nem beszélhet egy hatalmas család sarja, ez a kézművesek hangja! Nekünk meg kell óvni a tekintélyt, a fényt

és tehetőséget. Ne nézzen mindenki zsebünkbe, hogy csak a garasokat lássa. Oh, te el vagy veszve leányom — értelmetlen, tanulatlan maradsz örökre! — Szegény Edgard! — folytatá, azután idősebbik leányához fordulva, talán mégis kap atyjától pénzt, hogy a zavarból kimenekedjék. Irtam szegény fiúnak, hogy hozná az ünnepekre el egyik barátját, például Starkenfels grótot, reki nincsenek szülei, bizonyára zavarban lesz, hol töltse el e szent napokat, — azután ő oly gazdag — ki tudja, talán egyik — de most szó se lehet többé a dologról. Irok fivérének, hogy ne hozzon magával senkit.

— Igen, igen, irj rögtön anyám! Borsasztó lenne a szegyen, ha csak az őrös karácsonyfa égne és az ajándékok elmaradnának, mintha proletárok gyermekei lennénk!

Gabriella asszony sietett az ódon íróasztalhoz és néhány futó sort irt fiának.

Tekla újra munkájához ült, — úgy gondolá: ki tudja, mi fog még történni? Talán atyja megváltoztatja szándokát.

Erzsike örült, hogy megszabadult atyja felelősségére a himzéstől és vigán dalolgtatva vonult öltözőszobájába.

A fővadász ur már előbb észrevétel nélkül eltávozott hazulról. Ott siet a külváros egyik utcáján, anélkül, hogy a mellette menők köszönését észrevenné. Nem volt határozott célja sétájának, ő csak szokás szerint a járás-keles által akarta a bensejében háborgó nyugtalanságot lecsillapítani és a még tisztálan forrongó gondolatokat megérlelni.

Előbb még panaszkodott az Istenre, és a világra. Mily gyönyör és bosszantó szokás a karácsonyi ajándékok osztogatása. Honnan vegye a szegény tisztviselő, kinek minden garasa ki van számítva, az arra való pénzt? És éppen e szent ünnepet változtatni ily kiadásokra! Nyolcz napra rá az ujév. Házber, adó, orvosi-díj, számlák kiegyenlítése, apró adományok! Mily ostobaság, hogy az ember ily ősi hagyományoknak rabja! Meg van! Vége van! Semmi kérés, rimánkodás nem indíthat meg, határozatom szilárd — nem lesz ünnepe a karácsony.

Ez elhatározásra nyugodtabban lélegzett, mint az olyan ember, ki sok meggondolás és ingadozás után, végre elszánja magát. Most — gondolá — nem kell remegnem és aggódnom, ha a kórházakból és jótékony-egyletektől koldulni jönnek, a megtakarított pénzből jut nekik is valami. E koldulás, mely eddig mindig elrontotta a

lott a bőr. — Néhány perczig némán nézte vérző izmait; de e pillanatban ötöt ütött, észrevette, hogy a csillagok homályosulnak.

Fölkelt; de a mint fölkelt, egy ór, kit nem vett észre, de ki kétségkívül látta, mint hajtja végre művét, néhány lépést tett feléje. Benvenuto belátta, hogy el van veszve s hogy vagy neki kell ölnie, vagy magát kell megöletnie. Markába szorítá eszközét, melyet övébe dugott volt s egyenesen a katonának ment, oly elhatározott tekintettel, hogy ez minden bizonnyal belátta, miszerént nemcsak erős emberrel, hanem iszonyu kétségbeeséssel is kell szembeszállnia. Valóban, Benvenuto feltette magában, hogy nem hátrál; de egyszerre hátat fordít neki a katona, mintha nem látta volna őt. A fogoly tudta, mire értse ezt.

A harmadik sánczhoz futott. E sáncz közvetlenül az árok mellett állt, s tizenkét-tizenöt lábnyi magas volt. Ilyen ugrástól nem riadhatott vissza oly ember, mint Benvenuto Cellini, főkép, ha már annyira ment, mint ő; mivel tehát kötele egyik darabját a téglán, másikat a gerendán hagyta, s nem volt mire magát lógassa, sem pedig veszteni való ideje, bekapszkodott egy karikába, s folytonosan kérve Istent, elereszté magát.

Az esésre elájult.

Beletelt már körülbelül egy óra s még sem tért magához; de az üdőség, mely a léget pitymalatkor eltölti, magához téríté. Darabig még némileg kábult volt, azután

végig huzta kezét homlokán és minden eszébe jutott.

Fején éles fájdalmat érzett; ugyanekkor véreseppeteket vett észre, melyek veríték gyanánt végig peregve arczán, azon kövekre hulltak, melyeken feküdt. Tudta, hogy homlokán sebesült meg. Végig huzta rajta másodszor is kezét, de ekkor már nem hogy eszméit szedje össze, hanem hogy sebei nagyságáról szerezzen magának tudomást: a sebek könnyűek voltak, az agy nem volt megsérülve. Benvenuto mosolygott s fel akart kelni, de rögtön ismét visszaesett: jobb lába, három hüvelyknyire bokája fölött, el volt törve.

Lába annyira el volt tompulva, hogy eleintén nem is érzett fájdalmat.

Ekkor leveté ingét, darabokra szeldelte s azután a mennyire lehetett, közel hozta egymáshoz a csontokat, összekötözte minden erejével, olykor talpa alá tekerte, hogy a két csont egymástól el ne válják.

Azután négykézláb Róma kapui egyikéhez csúszott, mely ötszáz lépésnyire volt innen.

Midőn fél óráig tartó iszonyu kínok után e kapuhoz ért, látta, hogy az be van csukva. De észrevette, hogy a kapu alatt egy nagy kő fekszik; könnyen engedvén a kő, azt kihuzta, s a támadt nyíláson kibujt.

Alig tett azonban harmincz lépést, egy kőbor s éhes ebesapat rohant reája, megérezvén a vérszagról, hogy meg van sebesülve.

Kirántotta mintázó-eszközét s a legnagyobb és legdühösebb ebnek oldalába ütve azt, megölte. A többi rögtön rárohant erre s fölfalták.

Benvenuto ezután a Transpontina egyházhoz vonszolta magát; itt egy vízholdot talált, ki ép megtöltvén edényeit, szamarát terhelte meg velök. Magához hívta a vízholdot.

— Halljad csak: szólt hozzá, gazdanőmnél voltam; bizonyos körülmény miatt az ablakon kellett kiugranom, miután az ajtón jöttem be: leugrottam az emeletről s kitértem lábamat; vigy el engem a Szt. Péter lépcsőire, kapsz egy aranytallért.

A vízholdó szó nélkül vette vállaira s elvitte a kívánt helyre. Itt megkapván bérét, tovább folytatá útját, anélkül, hogy hátra nézett volna.

Ekkor Benvenuto, még mindig négykézláb, elmászott Franciaország követe, Montluc monseigneur házához, mely csak néhány lépésnyire volt innen.

És Montluc monseigneur oly jól vitte dolgát, oly nagy ügyességet fejtett ki, hogy egy hó alatt Benvenuto kigyógyult, két hó múlva kegyelmet kapott s négy hó múlva Ascenio- és Pagoloval Franciaországba utazott.

A szegény kormányzó pedig, ki megörült, örült maradt egész életében, örületen is halt meg; azt hitte mindig, hogy denevér, s folytonosan nagy erőfeszítéseket tett, hogy röpüljön.

(Folytatása következik.)

kedvetem, ha 20 krajczárt adtam, nöm mindjárt görcsöket kapott, mert a szomszéd 1 forintot irt alá, bizonyára nem fog elmaradni. Ne is maradjon! kiáltá jókedvvel a fővadász ur és gyorsan igyekezett hazafelé.

A család theázni ült. A fővadász kedélyesen társalgott leányival, míg Gabriella asszony a vajas szeleteket igazgatta. A viharos felleg elvonult.

Egyszerre éles csöngetyü hang zavarta meg a beszélgetést. Gabriella asszony kisetett a tornácra és nemsokára hallhatók voltak szavai:

— Mit akarsz? Gyufatartókat vegyek? Most késő este? Mégis borzasztó ily időben becsöngetni egy házba.

A fővadász attól tartva, hogy házalás czimén valamely gyanus személy merészkedett bejönni, felugrott székéről és felnyitá a teremajtót.

— Ki az? Mit akarsz te itt? Gyere csak közelébb! — mondá parancsolólag. Egy kis, szőke haju lányka, szegényes ruháskában lépett be. A szél nedves haját szétbontotta; öltözete egészen át volt ázva; kezecskéi egészen átveresedtek a hidegtől. Nagy, kék szemével félnéken nézett a morgorva fővadász urra, anélkül, hogy egy szót is mert volna kiejteni, csak néhány kemény-papírosból készült gyufatartót nyújtott fel reszkető kezével.

A báró, ki már gyorsan elkészült a betolakodó tolvaj házaló elleni philippikára, meglepetve állott meg a kis szőke csoda előtt; mert csodálatosan szép volt a gyermek, ki mintegy hét-nyolcz éves lehetett.

— Mit akarsz e gyufatartóval kicsinyem? — kérdé barátságosan, mialatt gyengéden a gyermek felé hajolt.

— Nem venne kérem egyet? Csak tiz krajczár egy; ma még egyet sem adtam el.

— Ki küldött téged árulni?
— Édes atyám.
— Hogy hívják őt?
— Juszt.

— Juszt? Hol lakik és micsoda?
— A Margit-utczában lakunk; atyám koszorukat fon és gyufatartókat készít.

— Van édes anyád is?
— Igen, ő segít atyámnak.
— Egyetlen gyermekük vagy?
— Nem, még három nővérem van.
— Jársz iskolába?

— Igen, mindennap. Ha 4 órakor délután hazajövök, atyám kezembe ad hat darab gyufatartót, s addig nem szabad hazatérnem, míg el nem adom.

— Éhes vagy gyermekem?
A kicsike szép, kék szemeit a kérdezőre veté és félnéken mondá:

— Nagyon!
— A fővadász szívét megremegtette e szó.

— Gabriellám — mondá nejének — hozz egy csésze theát és egy-két szelet vajas-kenyeret.

A fővadászné, kinek szintén jó szive volt, bár kérgesebb burokban nyugodott, sietett a konyhába.

— Ismered lakástok számát? vizsgál-gatá a báró.

— Tizenhatodik szám. Egy padlás-szobában lakunk.

— Nővéreid is járnak iskolába?
— Egy, a legidősebb igen; a másik kettő még kicsiny.

— Itt van leányom 1 forint, ezért megveszem összes készletedet.

A kis leány szépen kezét csókolt és átnyujtá a gyufatartókat. Gabriella asszony is megjött a theával és vajaskenyérral.

— Itt van, gyermekem, igyál, mondá jó szíviően. Te egészen átvagy fázva, a thea felmelegít.

A leányka, ki ennyi részvétellel tán először találkozott életében, félig barátságosan, félig még félnéken, a csésze után nyúlt, azt piros kis szájához emelé és az édes, illatos theát egy hajtással behörpinté. Mily jó

volt! Ilyet még nem ivott soha. Boldogságában a köszönetet is elfeledte, de oly há-lás tekintete kíséretében nyujtá vissza a csészét, hogy szavakra nem is volt szükség. De mikor gyönyörű fehér fogaival a vastagon bekent kenyérbe harapott, akkor egész boldogan így kiáltott fel: ah!

A fővadász ur megsimogatá a kicsike szőke fürteit.

— Izlik? De most siess haza leánykám, mert késő van, le kell vetned nedves ruhádat, különben könnyen beteggé lehetsz. Ha egyszer újra megszorulsz az eladásban, bátran betérhetsz hozzánk. De átadod pontosan a pénzt?

— Igen! — mondá bátran és erre köszönetet mondva, távozni készült.

— Isten veled gyermekem, légy jó, légy becsületes, mondá elérzékenyülve a fővadász.

A kis leány elment.
— Szegény féreg! sohajtá résztvevőleg Gabriella, midőn a pitvarajtót becsukta.

— Mennyi szenvedés van a földön! sohajtá a fővadász ur, ki nejjével a szobába visszatért. Ha meggondoljuk, hogy a jó Isten az emberek számlálhatatlanul sok sóhajait és könnyeit hallja és látja, hogy hatalmában van rajtuk segíteni és mégis a felszabadítást ezred évekre halasztja, a halandókat pedig továbbra is szenvedni és tűrni engedi, majdnem kételkedni kell örök szeretetében és irgalmában.

— Óh atyám, ne szólj ugy! kiáltá Erzsike, ki atyja szavaira felugrott helyéről és hizelegve közeledett atyjához. Lásd, én nekem oly rosszul esik, ha téged csüggedni látlak.

— Igazad van, kedves leányom, mérészség lenne Isten utait fürkészni és őt bírálni. Homlokod csókolá Erzsikét és szobájába ment, hogy hű társát, a tajtpipát elhozza.

Csakhamar sűrű füstfelleg borult a közös asztalnál letelepedett családra. Őket nem zavarta a füst, — hozzá voltak már szokva.

(Folytatása követk.)

Budapesti levél.

Csötörtök este van. R. asszony termeiben vagyunk a Koronaherceg utcában; a számot jelezni indiszert dolog lenne. R. asszony özvegye egy magasrangú államtisztviselőnek ki állásánál fogva nemesak a legtekintélyesebb családokkal volt ismerős de némi összeköttetést szerzett a fővárosban megforduló diplomatiái személyiségekkel is. R. asszony ez állás magaslatára szintén felbirt emelkedni, mivel, tapasztalt és bő beszédű nő volt, ki szívesen mulattak. Férje halála után felvonult, de mégis mint mondják meghagyott egy ablakot honnan szemével áttekinthetett azon a világon, melybe egykor ő is tartozott. Az ebéd be volt fejezve, a szolgálta a kávét és liquereket behozta a terembe. Künn csengetnek. R. asszony így szól: az... képviselő ur lesz. Meghívtam ebédre, de fontos club-tanácskozmánnyal menté magát; inkább estére jön. Itt van.

A képviselő ur, szép, magas férfiú, mintegy 36 éves és igen elegans jelenség, belép.

— Már rég vártuk önt uram! Kíváncsiak vagyunk valamit az athleták báljáról hallani, ez volt nemde a nagy elite bálók utolsója? És én nem vehettem részt? — Nagyságod távollétét mindnyájan észrevet-ték. A bálról beszéljek? Rendkívül válogatott közönség volt, a legelőkelőbb családok tagjai, a turf és a sport legkitünőbbek voltak képviselve.

— Pompás, csak az a bál szép melyen ilyenek vesznek részt. Ez nem közönséges édesem — Közönség kevés is volt. — A tánc annál jobban sikerült nemde? — Csak száz pár tánczolta a négyeseket. — Az udvartól senki sem volt jelen? — Nagyságod annyira elzárkózott hogy már az is ki

kerülte figyelmét hogy az udvar néhány év óta éppen nem vett részt báljainkban. A királyné, ki a bécsi iparosok bálját szerencseltette, Angliában vadászik, Ő felsége a királyt a délvidéki események tartják vissza, a koronaherceg Prágában van s ott részt is vett egy bálban, a főherczegek pedig — Oh csak tartson pausát, annak értelmét ugyanis eltalálom. Mennyire más volt az elite bál előbb. Fényes bált az udvar jelenléte nélkül nem is tudok képzelni, velük jönnek a főméltóságok, a nagyrangú katonatisztek, a követek, a hatalmak bizalmas emberei. De igaz, minő volt a legszebb toilette? — Leirjam? Igen, megjegyeztem, mert tudtam hogy Nagyságod kíváncsi lesz. Nehéz fehérselyem ruha, pánczél derék aranyszövetből. a csipőknél mindkét oldalon hatalmas dudorokkal mit a nők csak paniers-nek neveznek. — Szent ég! ez a divat is életbe lép. Hálószobámban van nagyanyám életnagyságu arczképe. Éppen ily dudorokat viselt, midőn a Grasalkovics herczeg mesés-fényű báljaiban részt vett. A szoknya alján rózsafüzér vonul át. — A szép Fiath bárónő egy sárga és rózsaszinből arannyal kevert ruhában jelent meg. Mily színvegyülék! de hiszen a szemet is divatban lehet nevelni. — Voltak még érdekes toilette? — Nagyságos asszonyom, ez a legnehezebb kérdés. Inkább az amerikai legujabb találmányokról beszéljek — mint budapesti salontoliettekről. Ha azt kérdi voltak-e szép és csinos menyecskek és leányok, ez más, azt mondom, igen. Az ez évi tarsangi idény szerfelett gazdag és választékos ily finom árukban, legalább a Muki báró, Pepi és Alesi grófok, — no meg a Quido és Manó (csak így mondom, mert képviselő társaim és Nagyságod ugyanis tudja kiket értek) így állítják, ők pedig a legilletékesebb bírák. — Szép, de talán az ön nézetét is érvényre akarná juttatni? — Természetesen, mindig szívesen legeltetjük szemünket a viruló hölgy koszorun. Megnevezhetném Nagyságodnak Inkey bárónőt két szép leányával, báró Fehérvárnét, b. Beulvicz nővéreket, a Kerekes nővéreket, Fay Ilonát, Gyulay Margitot, Ballassa Irmát, — de a toiletteket ne kérdezze asszonyom. Azokat hiven leírni ma valódi virtuozításra van szükség és én nem tartozom az isteni Sarah imádói közzé. — És az ékszeres uram! az ékszeres? — Volt néhány nagyszerű gyémánt és smaragd ékszer, ősi családi ereklyék, de a legtöbb utánzott volt, a báró Rosenblüh Árpád és a Koppányi Ég-vári Jakab beszéltek, a kik pedig szakemberek — Fidonc! utánzott. Mivé aljasul a világ! Utánozni a gyémántok ragyogását, a smaragd titokzatos zöldjét, a gyöngy harmatos fényét — lehetetlen! — Pedig lehetséges, éppen báró Rosenblüh Árpád mondá, hogy az összes ékszereket nem becsüli többre 8000 forintnál. — 8000 forint 150 hölgyre felosztva, értem uram. És a világítás? — Csak a gázlángok csendes tiszta fénye volt, a villanyfénytől nagyon megijedt a közönség. Elmondom, nagyszerűen nevetni fog asszonyom. Megigérttem Promess bárónak, hogy részt veszek az izraelita nőgyelet bálján; szívesen tettem, nem ugyan népszerűségből már tudniillik mintha tartottam volna az elmaradás következményeitől, hanem mert szívemből utálok az ugynevezett antisemita féle mozgalmakat s e pontban soha sem szavazok Győző barátommal, bár mindketten patentirozott mamelukok vagyunk. A rendezőség minél inkább fényessé akarta tenni a bált és négy kisebb és két nagyobb napot gyujtatott meg a genialis Edison tiszteletére. A vendégek jönnek, az urnők suhogó selyemben, a kisasszonyok könnyű habos öltözékben — álljon elő Rosenblüh ur és becsülje meg az ékszereket. Elő is áll és „szakismerő” szemével végig tekint. De mi az ön elsápadt Rosenblüh ur? Árpád vére sáppadoz? Én pedig önt bámulom, mily rosszul néz ki ön? Es mindnyájan. Megannyi kísértet. Jericho rózsái és liliumjai elveszték színüket. A sok ékszer tüze csak bágyadtan pislog. Általános megdöbbenés. Minek a nap

ha éj van? És kioltják kegyetlenül a napot, a négy csillagot. Meggyújtják a légszeszt. És a gáz szelid, lassu fénye oly jól esik a szemnek, az arcokról el tűnik a vakító fehérség (pedig Török József uram segédei sokat beszélhetnének), az ékszeres fénylenek, ragyognak. Fogadom hogy megtávirtozták a bécsi-angol gáztársulatnak ez óriási sikert, mely még a grabeni fiascon is túltett, pedig ez még Dr. Mandl a híres „gemeinderathot“ is megpuhitotta, holott ország világ tudja, hogy nagyobb fene-gyereket még Csernátony se teremtett anno 1870. De mit is beszéllek, egészen elfeledkeztem, hogy oly bájos hallgatóim vannak. — Oh, ha ön így tudna szólnokolni, debattirozni az országházban. — Köszönöm a bókot asszonyom. Ott a dicsőséget másoknak engedem át. Ilyesmihez én nem értek. — És mit mondanak majd választói? — Ők szintugy tudják, hogy én szónok nem vagyok, éppen azért küldtek fel hogy szaporodjék a hallgatók száma, mert ha csak tizszer beszélnek mint Pali barátom, vagy ötvenszer mint Dezső, vagy százszor mint Péter, Náci, Ottó — ezreibe kerülne az országnak. Oh a szavazáshoz ahoz értek. Ezt a kegyelmes ur tudja jól, ő biztosan számíthat reám és az elég söt minden. Nagyságod ismer engem én opponálni nem tudok. — R. asszony mosolyog, ő nagyon ért a politikához, a minap is akkor leptem meg midőn szülőmgyeje egyik lapjának hatalmas politikai vezércikkét olvasta. De asszonyom! kiáltám ijedten, ön rosszul lesz, megbetegszik. — Oh korántsem! mondá mosolygva, olvasmányom édes emlékeket idézett fel bennem. A czikk feledhetlen drága férjem művéből van kiírva s a mi uj van benne az ön kedvencz lapjából van kiollóva. — Mily nagy emlékezőtehetség! Meghajlok asszonyom és előfizetek szülőföldjének e lapjára, mely oly kegyelettel viseltetik a nagyok művei iránt. — Pompás, de lássa én meg sem kínáltam theával. Ülünk hozzá és — csevegünk most már az időről.

Az időről? előbb czukrot és rumot kérek a theába s azután — —

Pá.

Színház.

Pénteken, e hó 17-én, szép számú közönség előtt került színre „Borgia Lucretia“ dalmú. Ugy értesítettük olvasóinkat, hogy Lucretiát Balázsne-Bognár Vilma asszony éneklé, de a színlap nagy meglepetésünkre azt hirdette, hogy ismét közös-ügyes előadás lesz, vagyis a németül éneklő Kroneiser Aurelia k. a. lép fel másodsor, mint vendég. A kisasszony, mint halljuk, az igazgatóság által csak egy nappal előbb értesítettett, hogy az operabani fellépése kívánatos; ugyanis Balázsne asszony az operát a társulat által még teljesen betanultnak és így előadhatónak nem találta, de az igazgató ur minden áron színre akarta hozni azt és így Kroneiser kisasszonyhoz fordult. Ezzel indokolva van a fellépés sokkal gyarlóbb sikere, a Trobadourban elért nagyobb sikerrel szemben. De ha magyar énekre német válaszokat hallattunk is, s így ennek szokatlansága nemcsak a közönségre, de Lucretia személyesítőjére is hátrányos befolyással volt, a mennyiben magyarul mitsem értvén, mint kezdőnek, a többiek részéről magyar szöveggel reproducált szólamok összhangzó menetét figyelemmel kísérnie nagy megerőltetésbe került, — az előadás bár nem felelt meg eléggé a várakozásnak, mégis ki-elégítőnek mondható. A vendég tagadhatatlanul elég gazdag hanganyaggal rendelkezik, mely minden registerében érczesen hangzik, de ugy játékában, mint a dal kezelésében kezdetleges lévén, nagyobb hatást biztos intonatiója daczára is elérni még nem képes. Kellő buzgalom s tartós iskoláztatás mellett a kisasszony mindig szívesen látott tagja lesz az operának s jövője biztosítva látszik. Láng ur „Alfonst“ban ismét kitünően s mű-

vészileg alakított; leveles játéka s ahoz jól átgondolt és rendkívül könnyü hangkezelése biztosan hódítanak. Különösen szépen sikerültnek mondható a mérgezési jelenetet megelőző duett s a rá következő terzett a II-ik felvonásban. A finale teljes hatástalanságának oka nem a szereplőkben rejlik, mire azonban még visszatérünk. Dalnokyné asszony a bordalt csinosan énekelte, Fekete ur buzgalmaért teljes elismerést érdemel. A karok gyengék voltak. K.

Különfélék.

Egy 120 éves asszony halt meg — mint egy berlini lap febr. 8-iki számából olvassuk — Bythinában, Görögországban. Neve Papsaphiri Irén, kortársa volt Nagy Frigyesnek, Mária Theresiának és a görög szabadságharcz minden ujjab hősenek. Azon napon, melyen egy krétai kereskedőhöz férjhez ment, esett le Párisban a szerencsétlen Mária Antoinette feje. Midőn a görög forradalom kitört, 60 éves volt, mozgalmában részt vett, Botsatis Márk, Gossios Lambros, Capo d'Istria barátai voltak. Ekkor uralkodott hazájában a pestis, ő is megkapta a borzasztó betegséget, de kilábolt belőle. Egész haláláig megőrizte szellemi tehetségeit, emlékezete zavartalan volt.

A brutális ritka nemét követte el egy rovenskoi ember. Neje rosszul spékelt meg a nyulat, mely kedvencz pecsenyéje volt; ezért felbőszülvén, nejeének egész felső testét a szó teljes értelmében szalonnával béspekelt és rázárván az ajtót, magára hagyta, ugy hogy a legnagyobb kinok között meghalt.

A chinai koldus-sereg. A világ egy országában sincs annyi és oly szemtelen koldus mint Chinában. Ők egy nagy testületet képeznek, melynek élén a kolduskirály áll, a ki itél a vitás kérdésekben és felügyel a kerületenkénti rendszeresítésre és kinevezi a bírakat. Koldussá csak az lehet, ki magát rendszeresen fölveteti. A kereskedő nem tagadhatja meg az alamizsnát, mert különben a testület gondoshodik a legnagyobb bosszantásról; többnyire szerződést kötnek a bírakkal bizonyos évi járadékra, hogy a zaklatástól menekedjenek s ekkor intőczédulával ragasztják be az ajtókat; ám néha ez sem segít, mert összebeszélélve egyszerre 200 koldus is meglepi a helyiséget s addig rimázkodnak, mig egy cash (egy poltura) ki nem osztatik.

Desdemona rokona a német császárnak. Elze Tivadar, Shakespeare-kutató azt bön-gészte ki, hogy Desdemona a Collalto grófi család sarja volt, ez pedig a Hohenzollerni olasz ágából származik. No még az kell, hogy Othello meg Bismarkkal rokon. Erre is ráérne atudós professor ur.]

Árfolyamok a bécsi áru- és érték-tőzsdén
— febr. 18-án délután. —
(Távirat.)

	Pénzbeli	Áru
	árfolyam.	
1. Magyar aranyjádék 6 %	118.	118.40
2. Magyar aranyjádék 4 %	85.25	85.45
3. Magyar papírjádék 5 %	85.25	85.50
4. Magyar vasuti kölcsön	132.	132.50
5. Magy. földtelhermentesítési kötvény	96.	96.50
6. Magy. földtelh.-ment. kötvény záradékkal	94.	94.75
7. Magyar szőlődezsmaavltsági kötv.	97.25	97.75
8. Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	114.25	114.75
9. Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	108.75	109.
10. Osztrák járadék papírban	74.05	74.25
11. Osztrák járadék ezüstben	75.25	75.45
12. Osztrákjádék aranyban	91.26	91.40
13. 1860-iki osztrák állam-sorsjegyek 100 frtos	131.50	132.50
14. Osztrák-magyar bankrészevény	815.	817.
15. Magy. hitelbank-részevény	288.	289.
16. Osztrák hitelintézet-részevény	295.25	296.50
17. Cs. és kir. arany	5.65	5.67
18. 20-frankos arany (Napoleon'd'or)	9.51 ¹ / ₂	9.52 ¹ / ₂
19. Német birodalmi márka	58.55	58.60

Szerkesztői mondanivalók.

Ábrauyi Emil urnak. Fogadja köszönetünket meleg érdeklődéséért; a küldött szép költeményt jövő vasárnapi számunkban hozzuk.

Az „apróságok“ beküldőjének. Ha ön nincs bizalommal hozánk, midőn nevét szándékosan olvasatlanná teszi, mint lehetünk mi bizalommal ön iránt? — L. J. urnak. Előbb tessék bemutatni, akkor megteesszük a kívánt „megjegyzéseket.“ „A magyar vér“ című költemény nem vált be. Tudósításokat, híreket szívesebben veszünk.

Gabona-árjeyzék.

Pécs sz. kir. városában 1882. évi február hó 18-án tartott hetivásárról.

Buza	jó	100 klg.	12.—
"	középszerü	"	11.60
"	legalábbvaló	"	11.—
Kétszeres	jó	"	10.50
"	középszerü	"	10.10
Rozs	jó	"	10.20
"	középszerü	"	9.80
Árpa	jó	"	8.—
"	középszerü	"	7.60
Zab	jó	"	8.—
"	középszerü	"	7.80
Kukoricza	jó	"	7.50
"	középszerü	"	7.20
Széna	"	"	3.60
Szalma	"	"	1.50

Idegenek névsora.

A „Hajó“ vendéglőben: Piszlinger Oszkár, Bécs. Pieb Berthold, Bécs. Zsigmond Lajos, Bácsmegeye. Max Elias, Bécs. Horvath Rezső, Bécs. Zinkl H. Grác. Mátyer Adolf, Bécs. Schmidt J. gyéros, Bécs. Polacsek Ferencz, Bécs. Löwinger Gyula, Bécs. Spilman K. Bécs. „Vadember“ szálloda. Weisz kereshedő, Pécsvárad. Halin ügynök, Pécsvárad. Bosnyák, uród. felügyelő, Miholácz. Bek, magánzó, Mohács. Somsits Gépész, Somogy. Sándy főmérnök, Dombóvár. Neubauer utazó Budapest. Bermüller plébános, Kárasz.

Pécsi színház.

Vasárnap, 1882. február 19-én adatik:

A legény bolondja.

Eredeti népszínmű 3 felv. Irta Kórodi Péter. Kezdeté 7 órakor.

Laptulajdonos Ramazetter Károly.
Felelős szerkesztő Bolgár Kálmán.

Tisztelettel értesitem a t. cz. közönséget, hogy

ügyvédi irodámat

Pécsett, Király-(fő)-utca 26. számú házban megnyitottam.

Dr. KRASZNAY MIKLÓS,
köz- és váltó-ügyvéd.

Minden ágyba illő szabadalmazott farugany-derekaljak.

Szerkezetök és anyaguk elpusztíthatlan tartósságot biztosít.

Könnyü szétszedhetőségük igen előnyös a szállításnál s egyszersmind biztosíték mindenü férgek ellen.

8 frt 50 kr. jutányos árért kaphatók

Hoffmann Károlynál

Pécsett, ó-posta-utca 22. szám alatt. Rendeléseknél csupán az ágy belvilágossága jelzendő centiméterben, vagy bécsi hüvely-mértékben.

Gyárfelosztás következtében gyári árakon.

Van szerencsém a tisztelt közönségnek tiszteletteljesen tudomásul adni, hogy alább elsorolt árukat egy renommizott gyárnoktól, ki üzletét végkép beszünteti, eladás végett átvettem s azokat határozott gyári árakon — melyek mellett a t. vevők 25%-ot megtakarítanak — elárulni fogom.

A készlet következőkből áll:

- 300 drb. valódi rumburgi gyoles.
- 200 „ $\frac{8}{4}$, $\frac{9}{4}$ és $\frac{10}{4}$ széles gyoles-lepedő.
- 500 „ $\frac{5}{4}$ széles tiszta creasz-gyoles.
- 1000 „ $\frac{4}{4}$ széles tiszta creasz-gyoles.
- 100 „ tiszta czérna ágybeli-grádl.
- 60 „ $\frac{5}{4}$, $\frac{6}{4}$ és $\frac{8}{4}$ görfüggöny-grádl.
- 30 „ $\frac{8}{4}$ fehér és szürke damast-asztalnemű.
- 2000 tzt. vászont damast-asztalkendő.
- 800 „ vászon damast-asztalterítő, $\frac{8}{4}$ -től egész $\frac{16}{4}$ nagyságban.
- 1500 „ vászon damast törölközők, minden nemből.
- 700 drb. 23 méter damast-törölközők.
- 450 tzt. fehér vászon-kendő.

Fenti cikkek kiválólag alkalmasak kelengyékre, mert ritkán kínálkozik alkalom ily kitünő minőségű kelengyék, ily olcsó árakon összeállítására. — Az illető gyár majdnem egyedül állt azon jó hírben, hogy áruai valódi tiszta gyoleszövetek, amiért én a felelőséget örömet elvállalom.

Egyidejűleg bátor vagyok a t. cz. közönség becses figyelmét nagy választéku selyem-, posztó- és divat-áru-cikkekre felhívni, melyeket szintén rendkívül olcsó árakon adom.

Mély tisztelettel

PAUNZ ADOLF

Pécsett, Széchényi-ter Zsolnay-féle bazár épületében.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek utánvét mellett. Az esetőleg tetszést nem nyert áruk mindenkor teljes készséggel becsérletnek.

Csődtömeg végkiárulás!

A király-utcai 7-ik szám alatt levő rőfös kereskedésben

csődtömeg végkiárulás történik,

a rendes árakon jóval olcsóbban.

Különösen ajánlatnak: **Női ruha-kelmék, ágyterítők, butorszövetek, szőnyegek** úgy egyéb

divat-cikkek.

A t. cz. közönség látogatásáért esedezik a csődtömeg átvevője:

Klein P.

Schwarz Vilmos erdő-üzlete Pécsett.

Olcsó tüzelőfa.

4 méter gyertyán hasábfa 12 frt, rgi öl 10 frt 20 kr.

4 „ bükk „ 12 „ „ „ 10 „ 20 „

4 „ kőris szil „ 10 „ „ „ 8 „ 50 „

Schwarz Vilmos

váltóüzletében.

Erzsébet szálloda Budapest, IV. kerület egyetem-utca.

E kitünő fekvésű szálloda, szemben az I. hazai takarékpénztár épületével, a királyi tábla, valamint az egyetem tőszomszédságában, utasoknak kiválóan ajánlható. — Közvetlenül előtte társaskocsi közlekednek a vaspályához.

Egészen újonnan berendezett szobák 70 krtól fölfelé.

Csinos kávéház és olcsó étterem a szállodában.

Tisztelettel

Schmidt Ferencz,

szálloda tulajdonos.

45

12—3

Vendéglő haszonbérbeadás.

A társasági vendéglő mézárszékkal a pécsi bányatelepen

folyó évi április 1-től

három egymásra következő évekre bérbe adatik.

A bérszerződési feltételek az alulírott igazgatóságnál benézhetők, ahol is az 50 kros bélyeggel, 300 frtnyi bánatpénzzel és „Vendéglő bérlet“-i felirattal ellátott ajánlatok folyó évi márczius hó 5-kéig benyújthatók.

Az I. cs. kir. szab. duna-gőzhajózási társulat bányai-igazgatósága.

SCHAUREK JÓZSEF

Pécsett, Ó-pósta-utca 16. sz.

Mindennemű
zongorák
és
harmoniumok
tára.

Régi zongorák
becsereltetnek
ujakkal.

Zongora
kölcsonintézet.

Ugyanitt kaphatók zenélő
szelenczék Heller H. Bern
híres gyárából, gyári árakon.

EISER JÁNOS

Széchenyi-ter (Örtzen-féle házban)

ajánlja valódi francia és magyar pezsgő-borait, u. m.:

Francia:

Aubertein Selier	3.80
Delbek	3.50
Reöderer Chartbl.	3.60
Cliquo International	3.50
Gibert Imperial	4.—

Magyar:

Kincsem	2.—
Imital Siller	2.—
Magyar-francz. felir	1.50
„ „ „	1.20